

Arbetsmarknadsdepartementet
Arbetsmarknadsenheten
Joel Billinger

Vår referens:
Per Hammar

Er referens/dnr:
A 2024/00714

2024-08-29

Remissvar Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna

Almega Utbildningsföretagen har beretts möjligheten att inkomma med svar på remissen Förbättrat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna. (DS 2024:8)

Departementspromemorian föreslår lagändringar för att Arbetsförmedlingen och kommunerna ska kunna dela information med varandra om arbetssökande som ansöker om eller deltar i reguljär utbildning som kommunerna ansvarar för. De föreslagna lagändringarna är angelägna och nödvändiga förutsättningar för ett bättre informationsutbyte för att fler arbetslösa ska klara av utbildningar och etablera sig på arbetsmarknaden.

Almega Utbildningsföretagen tillstyrker förslagen i utredningen.

Arbetsförmedlingen har under många år haft fokus på att matcha arbetssökande till reguljär utbildning främst inom komvux och yrkesvux. Ambitionen är vällovlig men hittills har Arbetsförmedlingen inte uppnått sina mål precis så som konstateras på sidan 23: "Övergångarna till utbildning framstår som särskilt begränsade i ljuset av de stora behov av utbildning som finns bland många arbetssökande."

Bristen på arbetskraft som kräver gymnasial yrkesutbildning är stor i de flesta branscher och ett av näringslivets allra största tillväxthinder. Trots den höga arbetslösheten i Sverige så har deltagarantalet i yrkesutbildningarna inom yrkesvux och arbetsmarknadsutbildningar minskat stadigt. Att få fler arbetslösa att gå yrkesutbildningar skulle både bidra till att förbättra näringslivets kompetensförsörjning och att minska arbetslösheten.

Det förbättrade informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna som regeringen föreslår är viktigt och nödvändigt. Men regelförbättringarna lär inte leda till att ett avsevärt större antal arbetssökande påbörjar reguljär utbildning. Därtill kvarstår andra problem och utmaningar.

Den främsta utmaningen med att få arbetssökande att delta i reguljär utbildning är att Arbetsförmedlingen inte antar de studerande till utbildningarna. Detta är kommunernas ansvar. Arbetsförmedlingen har enbart befogenhet att anvisa arbetssökande att söka utbildningar.

Svårigheterna har visat sig stora för Arbetsförmedlingen att förmå de arbetssökande att både ansöka om och sedan påbörja vuxenutbildning som kommunerna ansvarar för. För nyanlända arbetssökande i Arbetsförmedlingens etableringsprogram som omfattas av utbildningsplikt har det visat sig att enbart en mindre andel deltar i vuxenutbildning.

En annan utmaning är att fristående leverantörer inom Arbetsförmedlingens upphandlade matchningstjänster har för svaga incitament att matcha de arbetssökande till reguljära utbildningar. De fristående leverantörerna som matchar arbetssökande till utbildning under en termin får inte full resultatbetyg. Detta riskerar att begränsa intresset att matcha till utbildningar.

En begränsning med departementspromemorian är att den inte behandlar väsentliga delar av Arbetsförmedlingens och kommunernas verksamheter. Arbetsförmedlingen använder i hög utsträckning upphandlade matchningstjänster hos fristående leverantörer för att vägleda och matcha arbetssökande till reguljär utbildning. Kommunerna handlar upp vuxenutbildningen och i synnerhet yrkesutbildningarna utförs till övervägande del av fristående utbildningsanordnare.

När det gäller informationsutbytet mellan Arbetsförmedlingen och de upphandlade leverantörer av arbetsförmedlingstjänster finns sedan tidigare motsvarande skyldighet för respektive parter att informera varandra om arbetssökande. Fristående leverantörer har en skyldighet att lämna uppgifter om arbetssökande till Arbetsförmedlingen de arbetssökande. På likartat sätt förväntas kommunerna informera Arbetsförmedlingen om de arbetssökande.

För att uppnå önskade effekter av det förbättrade informationsutbytet är det viktigt att de fristående leverantörerna åt både Arbetsförmedlingen och kommunerna involveras och får ta del av informationsutbytet på lämpligt sätt.

Lika angeläget är det informationsutbyte som ska gå från Arbetsförmedlingen till kommunerna. Den skyldighet att lämna uppgifter till kommunerna som Arbetsförmedlingen nu får behöver tydliggöras och konkretiseras. På vilket sätt ska informationen lämnas?

Erfarenheterna av Arbetsförmedlingens informationsutbyte med de fristående leverantörerna talar för att tydliga regler behövs för vilken information som ska lämnas och hur snabbt Arbetsförmedlingen är skyldiga att dela med sig av informationen.

Det nya regelverket för informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna kommer bidra till att fler arbetslösa studerar och klarar av studierna om det tillämpas effektivt och bidrar till snabb informationsöverföring.

För Almega Utbildningsföretagen

Per Hammar
Branschchef